

Dragan Božič

Nina Caf

Maja Andrič

Tjaša Tolar

Andreja Dolenc Vičič

Andrej Pleterski

Jana Horvat

Jernej Rihter

Zvezda Modrijan

Maja Jevnikar

Tilen Podobnik

Elena Leghissa

Lars Zver

Primož Pavlin

Benjamin Štular

Dragutin Valoh

Anja Ragolič

Matija Turk

Anton Velušček

Mateja Belak

Lucija Grahek

Sneža Tecco Hvala

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Ljubinka Teržan, dr. Jana Horvat (predsednica), dr. Zvezdana Modrijan, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan, izr. prof. dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Anton Velušček.

Znanstveni svetniki: dr. Dragan Božič, izr. prof. dr. Jana Horvat, prof. ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos, izr. prof. dr. Anton Velušček.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Benjamin Štular, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Maja Andrič, dr. Lucija Grahek, dr. Zvezdana Modrijan, dr. Primož Pavlin, dr. Anja Ragolič, doc. dr. Tjaša Tolar, dr. Matija Turk.

Višji strokovnoraziskovalni asistentki: Mateja Belak, Andreja Dolenc Vičič.

Asistentka z doktoratom: dr. Elena Leghissa.

Asistenti, mladi raziskovalci: Tina Berden, Nina Caf (od 11. 2.), Miha Mihelič (od 1. 11.), Jernej Rihter, Lars Zver (od 11. 2.).

Samostojni strokovni delavki: Tamara Korošec, Lucija Lavrenčič.

Višji strokovni sodelavec: Tilen Podobnik.

Tajnica: Maja Jevnikar.

Tehnik: Drago Valoh.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, T. Berden, D. Božič, N. Caf, L. Grahek, J. Horvat, T. Korošec, L. Lavrenčič, E. Leghissa, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, A. Ragolič, J. Rihter, M. Šašel Kos, B. Štular, S. Tecco Hvala, T. Tolar, B. Toškan, L. Zver.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2020.

Raziskovalni program je usmerjen v temeljne raziskave, s pomočjo katerih naj bi se pridobila nova znanja o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodnoalpskega prostora.

V okviru neolitskih in eneolitskih raziskav so se sodelavci programske skupine ukvarjali s problematiko zaščite in ohranjanja kulturne dediščine Ljubljanskega barja. Na Pezdirčevi njivi v Beli krajini so bile izvedene obsežne arheološke terenske raziskave, izveden je bil terenski pregled gradišča Velike Bukve pri Logatcu, pripravljala pa se objava geokemičnih analiz vzorčenih sedimentov iz najdišča Trate pri Škofji Loki. Nadaljevala se je obravnava keramičnih najdb iz rimskega naselja Nauportus, prav tako tudi sistematična arheološka topografija in sondiranja v visokogorju. V letu 2019 se je zaključilo delo na znanstveni monografiji o pomembni poznoantični postojanki Korinjski hrib, izdan je bil tudi zadnji od treh zvezkov kataloga o srednjeveškem grobišču Župna cerkev v Kranju. Arheobotanične raziskave so se osredotočile na rastlinske ostanke z najdišč na Ljubljanskem barju in drugod po Sloveniji. Palinološko raziskovalno delo je bilo usmerjeno na Ljubljansko barje in v Julijske Alpe; objavljen je bil drugi del rezultatov raziskave vrtnice z Bohinjskega jezera. V sklopu arheozooloških raziskav so bili objavljeni pomembni prispevki z avtocestnih arheoloških raziskav v Sloveniji. Spletna zbirka arheoloških najdišč Slovenije je bila sprotno dopolnjevana z novimi podatki in objavljenimi viri (ARKAS. Arheološki kataster Slovenije (2004–)). Nadgrajevali sta se spletna storitev *Zbiva* in podatkovna zbirka grobe rimske keramike.

Predmeti in krajine. Strukturiranost notranjskih železnodobnih skupnosti

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: dr. Boštjan Laharnar (Narodni muzej Slovenije).

Sodelavci: M. Andrič, B. Štular, T. Tolar, B. Toškan; dr. Peter Turk, dr. Janka Istenič, dr. Peter Kos, Vesna Svetličič Turk (vsi Narodni muzej Slovenije); dr. Žiga Šmit (Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani); dr. Edisa Lozić (Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2020.

V projektu raziskovalce zanima strukturiranost železnodobne družbe, kot se kaže v drobni materialni kulturi na eni in v oblikovanju krajine na drugi strani. Oboje se preučuje z naprednimi naravoslovnimi metodami; sodelavci IZA sodelujejo predvsem pri naravoslovnih analizah ekofaktov.

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavec z inštituta: B. Štular.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Namen projekta je izdelati zgodovinski atlas mesta Ljubljana, ki bo na zgoščen in moderen način prikazal zgodovino mesta Ljubljana. Poudarek je na srednjeveškem razvoju mesta, vendar bo vključen tudi razvoj prostora v arheoloških obdobjih od prazgodovine dalje.

Skupnosti mrtvih, družbe živih. Pozna bronasta doba vzhodne Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: doc. dr. Martina Blečić Kavur (Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem).

Sodelavci: L. Grahek, P. Pavlin, B. Toškan; izr. prof. dr. Boris Kavur, prof. dr. Irena Lazar, doc. dr. Zrinka Mileusić, doc. dr. Alenka Tomaž (vsi Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

V okviru raziskav mlajše in pozne bronaste dobe je za tisk oddan prispevek o poselitvi Korinjskega hriba in okolice. V zvezi s problematiko poselitve severovzhodne Slovenije v žarnogrobiščnem času je bil na mednarodni znanstveni delavnici v Zagrebu predstavljen krajši prispevek o mlajši bronasti dobi.

Poselitev jugovzhodnoalpskega prostora v zgodnjem srednjem veku

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodja: izr. prof. dr. Manfred Lehner (Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija).

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelujoči ustanovi: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor, Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija.

Sodelavci: M. Belak, A. Pleterski, Z. Modrijan, J. Rihter; Andrej Magdič (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor); dr. Edisa Lozić, dr. Iris Koch, dr. Stephan Karl, dr. Christoph Gutjahr (vsi Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Namen projekta je napisati sintetično študijo o poselitvi jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku (6.–11. st.). To bo doseženo s kronološko in prostorsko analizo poselitvenih faz za celotno regijo in s tremi mikroregionalnimi študijami. Slednje bodo obravnavale izbrana vprašanja o gospodarstvu, družbi in kulturi. Izhajajoč iz tradicije arheologije grobišč (nem. Gräberfeldarchäologie) projekt temelji na arheologiji naselbin, odkritih v zadnjih dveh desetletjih, in na sodobnih arheoloških metodah, vključno z digitalnimi orodji. Rezultat tega projekta bo prva celovita študija zgodnesrednjeveške poselitve jugovzhodnoalpske regije, ki presega sodobne meje.

Na stiku med Alpami in Mediteranom – kontinuiteta in prelomnice

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: S. Tecco Hvala.

Sodelavci: J. Horvat, L. Lavrenčič, Z. Modrijan, M. Šašel Kos, B. Štular; doc. dr. Tina Milavec, doc. dr. Branko Mušič (oba Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

V okviru projekta so potekali topografski pregledi v visokogorju nad Trento in na območju Tolminskega Migovca. Pripravljeni in v analizo poslani so bili vzorci oglja za AC radiokarbonsko datiranje večjega števila visokogorskih najdišč. Nadgrajevala se je podatkovna zbirka grobov (5437) iz starejše železne dobe na Mostu na Soči z natančnejšimi tipološkimi opredelitvami najdb.

5000 let paše in rudarjenja v Julijskih Alpah: proučevanje jezerskih sedimentov, antropogeno preoblikovane krajine in arheoloških najdb ter rekonstrukcija vpliva klime in človeka na okolje

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Andrič.

Sodelavci: J. Horvat, T. Tolar, B. Toškan, N. Caf, D. Valoh, T. Podobnik; Š. Goričan, A. Horvat (oba Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); prof. dr. Andrej Šmuc (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Cilj projekta je proučiti spremembe holocenskega okolja Julijskih Alp ter vpliv in prilagajanje človeka na te spremembe. V letu 2019 smo največ časa posvetili arheološkim in geološkim ogledom terena ter palinološki analizi vzorcev jezerskih sedimentov. Sistematični topografski pregled je bil usmerjen na izbrana območja Spodnjih bohinjskih planin. Na izkopavanjih visokogorskega najdišča na planini Bošinka nad Bohinjem (vodja Mija Ogrin, ArheoAlpe) smo sodelovali z dokumentiranjem in pri interpretaciji. Ugotovljena je bila naselbinska plast iz starejše železne dobe, na katero je bila v pozni antiki postavljena stavba s kamnitimi temelji. Vzorci oglja za radiokarbonsko datiranje najdišč v Julijskih Alpah so bili pripravljene in poslani v analizo. Oktobra 2019 je bilo opravljeno palinološko vzorčenje profila pri Srednji vasi, pri treh gorskih jezerih pa smo nastavili pelodne pasti.

Colonia Ulpia Traiana Poetovio – nastanek in razvoj mesta

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Horvat.

Sodelavci: A. Dolenc Vičič, M. Šašel Kos, A. Ragolič, Z. Modrijan, B. Toškan, T. Tolar; doc. dr. Branko Mušič (Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Opravljen so bile dodatne natančne georadske raziskave na Panorami. Na zgornjem delu griča so pokazale nove stavbne ostanke. Na dnu griča so bile ugotovljene globine arheoloških plasti s ostanki arhitekture in na tej podlagi je bila izdelana strategija nadaljevanja geofizikalnih raziskav. Za monografijo o Panorami smo dopolnili arheološke načrte. Pripravljali smo katalog in ovrednotenje kamnitih spomenikov. Pregledano je bilo drobno arheološko gradivo s Panorame, ki ga hranita Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož in Center za preventivno arheologijo.

Metodološka zrelost zračnega laserskega skeniranja v arheologiji – pilotni projekt

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Štular.

Sodelavci: M. Belak, L. Lavrenčič, T. Podobnik; Ž. Kokalj (Inštitut za antropološke in prostorske študije)

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2022.

Uporaba podatkov zračnega laserskega skeniranja (t. i. LiDAR) je v arheologijo v zadnjih letih že prinesla nesluteno količino novih podatkov. To je edina metoda daljinskega zaznavanja, ki omogoča izjemno natančno kartiranje zemeljskega površja tudi v gozdovih. Ti podatki omogočajo arheološko interpretacijo anomalij na površini, ki razkrivajo na primer pokopane ruševine naselbin, fosilne krajine ali starodavnih poti. Vendar učinek teh podatkov na arheologijo kot vedo ostaja omejen. To se lahko spremeni le, če se zračno lasersko skeniranje razvije iz specialističnega področja znotraj arheologije v del splošne arheološke metode.

Popis, analiza in vrednotenje primarnih in sekundarnih virov slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Ragolič.

Sodelavci: M. Mihelič, A. Pleterski; M. Bizjak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); izr. prof. dr. Katja Hrobat Virloget (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem); prof. dr. Cirila Toplak (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Cilj projekta je priprava večdisciplinarnega elaborata, v katerem bodo zbrani, analizirani in ovrednoteni primarni in razpoložljivi sekundarni viri slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«.

AELAW – Ancient European languages and writings [Antični evropski jeziki in pisave]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Šašel Kos.

Sodelavka z inštituta: A. Ragolič.

Obdobje trajanja: 13. 4. 2015–12. 4. 2019.

Projekt se je ukvarjal z zbiranjem antičnih evropskih jezikov in pisav na območju kasnejšega rimskega imperija. Cilj projekta je bil izdelati bazo jezikov, izdati več poljudnih knjig, ki bi približale tovrstne jezike širši publiki, in organizirati več znanstvenih konferenc za določene skupine jezikov. Povzetek projekta z doseženimi cilji je bil predstavljen med 13. in 15. marcem v Rimu.

ARIADNEplus – Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe plus

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Obzorje 2020, INFRAIA.

Vodilni partner: dr. Franco Niccolucci (VAST-LAB).

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavca z inštituta: A. Pleterski, M. Belak.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2022.

Projekt *ARIADNEplus* je nadaljevanje predhodnega projekta *ARIADNE Integrating Activity*, v katerem smo uspešno integrirali arheološko podatkovno infrastrukturo Evrope. Tako je na portalu *ARIADNE* že sedaj indeksiranih več kot 2.000.000 podatkovnih enot. V projektu *ARIADNEplus* bomo nadgradili te rezultate in podpirali raziskovalno skupnost, ki se je oblikovala; še naprej bomo skrbno gojili stike s ključnimi inštitucijami, organizacijami, združenji, raziskovalci, strokovnjaki, agencijami ipd. Razširjeno partnerstvo združuje 41 partnerjev iz 23 evropskih držav ter partnerje iz Japonske, Argentine, Izraela in ZDA. Vključene so vodilne inštitucije s področij, kot so paleoantropologija, bioarheologija in okoljska arheologija, ter z drugih področij arheologije, ki pokrivajo vsa obdobja od pojava človekovih prednikov do sedanjosti. Mednarodne aktivnosti projekta bodo skupaj z izobraževanji utrdile prisotnost konzorcija *ARIADNEplus* kot enega ključnih akterjev na tem področju v Evropi.

Social landscapes as multicultural spaces: stećci in Bosnia and Herzegovina, SOLMUS

Vrsta projekta: Obzorje 2020, EU Research and Innovation programme (no. 797881).

Vodja: doc. dr. Saša Čaval (University of Reading, Department of Archaeology, UK).

Sodelavka: L. Grahek.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 10. 2020.

Med 16. 6. in 21. 7. so potekale terenske raziskave na Dabarskem polju v Hercegovini (BiH, Republika Srbska). L. Grahek je vodila izkopavanja na prazgodovinski gomili s 13 srednjeveškimi kamnitimi spomeniki – stećki v naselju Hatelji. Prazgodovinski pokopi, domnevno iz časa bronaste dobe, zaenkrat še niso odkriti. V vrhnjem sloju gomile je bilo v kamnitem nasutju izkopanih devet otroških pokopov iz časa postavitve stečkov.

ARKWORK – Archaeological practices and knowledge work in the digital environment [Arheološke prakse in proizvodnje znanja v digitalnem okolju]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija.

Vodja projekta: prof. dr. Isto Huvila (Information Studies Department of ALM Uppsala University, Švedska).

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavec z ZRC SAZU: Ž. Kokalj (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 5. 10. 2016 (člani od 6. 2. 2017) – 5. 10. 2020.

Cilj projekta je konsolidacija raziskav okoliščin, v katerih nastaja arheološko znanje, in diseminacija deležnikom, ki so odgovorni za proizvodnjo, reguliranje, koordiniranje, ohranjanje, upravljanje in uporabo arheološkega znanja.

SEADDA – Saving European Archaeology from the Digital Dark Age [Reševanje evropske arheologije pred digitalnim temnim vekom]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, COST akcija.

Vodilni partner: prof. dr. Julian Richards (Archaeology Data Service, University of York, Združeno kraljestvo).

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Obdobje trajanja: 4. 3. 2019–3. 4. 2023.

Narediti arheološke podatke prosto dostopne je prioriteta širom Evrope, vendar v arheologiji močno primanjkuje primernih trajnih repozitorijev. Glede na krhkost digitalnih podatkov na eni strani in neponovljivost arheoloških raziskav na drugi strani je arheologija kot veda tik pred tem, da izgubi delo cele generacije raziskovalcev. S tem bi bila celotna veda pahnjena v digitalni srednji vek. Če želimo to preprečiti, je ključnega pomena, da arheologi in specialisti za digitalne podatke delimo izkušnje ter znanje. Na ta način lahko skupaj ustvarimo vire in orodja, ki so v konkretnih primerih v posameznih državah najprimernejši. Kljub obstoječim mednarodnim standardom in primerom dobrih praks namreč vse rešitve niso uporabne v vseh primerih. Zato je nujno sodelovanje čim širšega kroga strokovnjakov.

Razvijanje raziskav trajnostne rabe kulturne dediščine v gorskih predelih. Konsolidacija podatkovnih zbirk o arheologiji v jugovzhodnoalpski regiji

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Vodja z ZRC SAZU: B. Štular.

Sodelavci: J. Rihter, dr. Stefan Eichert, mag. Nina Brundke (Institut für Urgeschichte und Historische Archäologie, Universität Wien, Avstrija); dipl. Bernhard Koschicek (Institut für Mittelalterforschung, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija); dr. Edisa Lozić (Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija); Andrej Magdič (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2019.

Glavni namen projekta je konsolidirati zbirke podatkov Slovenije in Avstrije (*Zbiva in Austrian Early Medieval sites database*), da ne bo več potrebno dvojno vzdrževanje in osveževanje podatkov, hkrati pa izboljšati podatke v obeh zbirkah. S tem bodo izboljšani temelji za raziskave, ki bodo omogočili rabo kulturne dediščine kot trajnostnega ekonomskega vira.

Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju

Vrsta projekta: projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov, Ministrstvo za kulturo.

Vodja: E. Leghissa.

Sodelavci: M. Andrič, T. Tolar, B. Toškan, A. Velušček; K. Polajnar Horvat, A. Smrekar (oba Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 11. 2021.

V okviru projekta smo sodelavci z Inštituta za arheologijo pripravili strokovne vsebine o koliščarski dediščini na Ljubljanskem barju in orodja za njihov prikaz v Interpretacijskem centru. Predstavitev koliščarske dobe bo zajela splošen pregled zgodovine raziskav koliščarske dediščine od prvih odkritij do današnjih dni in razvoj naravoslovnih metod raziskovanja kolišč. Obenem bomo prikazali celotno koliščarsko dobo na Ljubljanskem barju nasploh, poudarek pa bo na začetku poljedelstva, živinoreje, metalurgije in lončarstva ter najpomembnejših kolišč skozi čas. V okviru te predstavitve bodo razstavljene tudi nekatere originalne najdbe.

Palinološke analize za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja projekta: M. Andrič.

Obdobje trajanja: 22. 6. 2017–30. 6. 2020.

Projekt se izvaja v okviru 11. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Vzorci s posameznih najdišč se dostavljajo periodično in popolnoma nepredvidljivo.

Makrobotanične raziskave za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja projekta: T. Tolar.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–30. 6. 2020.

Projekt se izvaja v okviru 12. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Vzorci s posameznih najdišč se dostavljajo periodično in popolnoma nepredvidljivo. V letu 2019 se je začelo delati na vzorcih z najdišča Obrežje.

Arheozoološke raziskave za projekt »Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena«

Vrsta projekta: tržni projekt – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo.

Vodja projekta: B. Toškan.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–30. 6. 2020.

Projekt se izvaja v okviru 14. sklopa okvirnega sporazuma javnega naročila za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Zaporedje analiziranih najdišč in časovnica izvajanja del sta odvisna od tega, kdaj CPA ZVKDS dostavi gradivo. V letu 2019 so bile zaključene študije najdišč Cesta do HESS (Brežice), Med cestami (Šikole), Draženci, Turnišče in Zadruha.

Arheološki raziskovalni konzorcij za Ljubljano

Vrsta projekta: tržni projekt – Muzej in galerije mesta Ljubljane.

Vodja projekta: doc. dr. Andrej Gaspari (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).

Sodelavci z inštituta: M. Andrič, Z. Modrijan, T. Podobnik, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 28. 3. 2017–28. 3. 2021.

V letu 2019 se je nadaljevalo delo pri koordinaciji sodelovanja med partnerji. V okviru poizkopavalne obdelave je potekalo opredeljevanje gradiva z najdišča Gosposvetska cesta.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Andrič** je članica uredniškega odbora revije *Documenta Praehistorica*.
- **D. Božič** je član uredniških odborov zbirke *Situla in Katalogi in monografije*, mednarodnega znanstvenega odbora furlanske revije *Quaderni Friulani di Archeologia* ter področni urednik za arheologijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **N. Caf** je bila kot študentska predstavnica izvoljena v upravni odbor Podiplomske šole ZRC SAZU.
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*, *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae*, *Zentraleuropäische Archäologie* (Dunaj) in *Polymnia* (Trst).
- **E. Leghissa** je sodelovala pri pripravi strokovnih in vzgojno-izobraževalnih vsebin za projekt *Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju* (Občina Ig, Krajinski park Ljubljansko barje in ZRC SAZU).
- **Z. Modrijan** je članica uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*.
- **P. Pavlin** je član uredniškega odbora spletne enciklopedije *Dedi*.
- **A. Pleterški** je član uredništva monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* ter monografske serije *Studia Mythologica Slavica Supplementa*.
- **A. Ragolič** je članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (*Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine*). Je soorganizatorica vsakoletnega *Grošljevega simpozija*.
- **M. Šašel Kos** je članica uredniških odborov revij *Arheološki vestnik*, *Keria*, *Aquileia Nostra* in *Miscellanea Hadriatica et Mediterranea* ter članica uredniškega sveta revije *Epigraphica*. Je tudi članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (*Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine*). Je soorganizatorica vsakoletnega *Grošljevega simpozija*.
- **B. Štular** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*, strokovnega sveta zavoda SPARC (*Spatial archaeometry research collaborations*, CAST, University of Arkansas) in strokovnega sveta zavoda Skupine STIK. Je mednarodni evalvator EU projektov *Horizon 2020* in recenzent mednarodnih znanstvenih revij *Quaternary International*, *American Antiquity* ter *Journal on Computing and Cultural Heritage*.
- **S. Tecco Hvala** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* in članica Strokovne komisije za arheološke raziskave pri Ministrstvu za kulturo RS.
- **B. Toškan** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*. Sodeloval je pri organizaciji tradicionalne prireditve *Prazgodovinski dan*, ki se je pod naslovom *Bitje in žitje Virskega mesta* odvijalo 30. 3. v Viru pri Stični.
- **A. Velušček** je sodeloval pri organizaciji in izvedbi tradicionalne prireditve *Koliščarski dan*. Pridobil je predavatelje za tradicionalni cikel strokovnih predavanj *Barje, ali te poznam?*. Je član uredniškega odbora monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* ter uredniškega odbora poljudnoznanstvene revije *SLO – slovenski zgodovinski magazin*.

RAZSTAVE

- **Osrčje Petovione. Ptuj v rimski dobi**. Razstava ob 1950. letnici prve omembe Petovione. Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, Ptuj, 22. 11. (soavtorica: Aleksandra Nestorović).
- **Semič v dvajsetih slikah**. Muzejska hiša Semič, 24. 10. (soavtorica: L. Grahek).
- **Kako so živeli: Pohorsko Podravje od kamene dobe do srednjega veka**. Botanični vrt Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Pivola, 13. 9. (soavtor: B. Toškan).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Vela dabant ventis: Potovanja in prevoz v antiki in latinskem srednjem veku**. 10. Grošljev simpozij. Organizatorja: Inštitut za arheologijo in Društvo za antične in humanistične študije. Ljubljana, 5.–7. 3.
- **Dolgoročne spremembe okolja 2019**. Strokovno srečanje. Ljubljana, 14. 5.
- **Dan bronaste dobe 2019**. Strokovno srečanje. Ljubljana, 11. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Bibliotečno obdelan fond se je povečal za 678 novih knjižničnih enot, od tega 428 monografij in 250 serijskih publikacij. Knjižnično gradivo je bilo pridobljeno z zamenjavo, nakupi, darovi in obveznimi izvodi. Na dom je bilo izposojenih 260 enot gradiva.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Obdelana je bila vsa nova literatura, vneseni je bilo 972 novih bibliografskih enot. Zbirko uporabljajo študenti ter kolegi doma in v tujini, zaradi nezadostnega financiranja potrebne infrastrukturne dejavnosti pa sedaj zanjo v celoti skrbijo raziskovalci, kar ogroža njen obstoj. Nujna bi bila prenova spletnega vmesnika.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno je bila zbrana nova literatura ter vneseni podatki o najdiščih (81 enot), grobovih (684 enot) in predmetih (2633 enot). Uporabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Prenovljenemu spletnemu vmesniku in spletni storitvi *Zbiva V.3* (<http://zbiva.zrc-sazu.si/index.htm>) smo koncipirali, razvijali in testirali najdišča; jeseni smo sestavili koncept za razpisno dokumentacijo glede grobov. Posodobili smo tudi vsebino za potrebe analiz arheološkega gradiva.

ARKAS. Arheološki kataster Slovenije

Sprotno poteka dopolnjevanje spletne zbirke arheoloških najdišč Slovenije z novimi podatki in objavljenimi viri; del te zbirke je tudi spletna interaktivna karta.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Arheološki vestnik 70.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Začetek in konec raziskovanj grobišča pri Župni cerkvi v Kranju (1953 in 2011–2013) / The beginning and end of exploration at the Župna cerkev cemetery in Kranj (1953 and 2011–2013).** Uredil Andrej Pleterski. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Opera Instituti archaeologici Sloveniae, 38).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Université de Savoie, EDYTEM (dr. Fabien Arnaud in dr. Pierre Sabatier), Chambéry, Francija in Laboratoire des Sciences du Climat et de l'Environnement (LSCE, dr. Ulrich von Grafenstein), Gif-sur-Yvette, Francija: raziskovalno sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah v Julijskih Alpah.
- Univerza v Readingu, Združeno kraljestvo (doc. dr. Saša Čaval, prof. dr. Aleksander Pluskowski, dr. Rowena Banerjee), Univerza v Stanfordsu, ZDA (prof. dr. Krish Seetah, doc. dr. Saša Čaval), Univerza Ca' Foscari v Benetkah, Italija (dr. Alessandra Cianciosi), Univerza v Beogradu, Srbija (dr. Monika Milosavljević) in Republiški zavod za varstvo kulturno-zgodovinske in naravne dediščine in Banjaluki, Bosna in Hercegovina (prof. Ljubica Srdić, Ljiljana Vručinić): raziskovalno sodelovanje v okviru projekta *SOLMUS*.
- Universität Wien, Institut für Urgeschichte und Historische Archäologie (asist. dr. Stefan Eichert), Dunaj, Avstrija: bilateralni projekt BI-AT/18-19-019, *Razvijanje raziskav trajnostne rabe kulturne dediščine v gorskih predelih. Konsolidacija podatkovnih zbirk o arheologiji v jugovzhodnoalpski regiji*.
- Universität Graz, Institut für Archäologie (izr. prof. dr. Manfred Lehner), Gradec, Avstrija: temeljni raziskovalni projekt v sodelovanju z avstrijsko raziskovalno agencijo FWF J6-9450, *Poselitev jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku*.
- Freie Universität, Berlin, Nemčija in Arheološki muzej Istre, Pula, Hrvaška: obdelava favnističnega gradiva z Monkodonje pri Rovinju.
- *Multidisciplinary Laboratory* (MLAB) – Abdus Salam International Centre for Theoretical Physics (ICTP), Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Archeologický ústav AV ČR, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- International Centre for Theoretical Physics, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento di Studi Umanistici, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Österreichisches archäologisches Institut, Österreichische Akademie der Wissenschaften (dr. Alfred Galik): raziskovalno sodelovanje.
- Université Bourgogne Franche-Comte, Faculté des Sciences et Techniques, Besançon, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Ur- und Frühgeschichte, Christian Albrechts Universität, Kiel, Nemčija (dr. Dragana Filipović): raziskovalno sodelovanje.
- Universität Basel, Die integrative Prähistorische und Naturwissenschaftliche Archäologie (IPNA), Švica: dogovarjanje za izvedbo mednarodne delavnice.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Orsolya Heinrich Tamaska, Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO), Leipzig, Nemčija, 6.–7. 3.: dogovor o sodelovanju pri projektih.
- Soňa Hendrychová, Archeologický ústav ČAV, Brno, Češka, 25.–29. 11.: študijski obisk v okviru medinstitucionalnega sodelovanja.
- Prof. dr. Olga Pelcer-Vujačić, Istorijiski institut, Univerzitet Crne gore, Podgorica, Črna gora, 3. 4.; 10. in 14. 6.: študijski obisk.
- Dr. Katia F. Achino, Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Prehistòria, Španija, 1.–31. 3.: študijski obisk.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Maja Andrič

- *Zgodovinske zapuščine preteklih (antropogenih) vegetacijskih sprememb današnjim ekosistemom: dolgoročna perspektiva in povezava med naravo in kulturo.* Predavanje na strokovnem posvetovanju v okviru programa UNESCO MAB *Človek in biosfera v Biosfernem območju Kras in porečje Reke*, Škocjan, 23. 10.
- *Rekonstrukcija dolgoročnih sprememb v sestavi gozda.* Predavanje študentom 2. letnika 2. stopnje študijskega predmeta *Pragozdovi in gozdni rezervati* (nosilec dr. Tom Nagel), Oddelek za gozdarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 12. 11.
- *6600 let klimatskega in človeškega vpliva na okolico Bohinjskega jezera.* Predavanje na posvetovanju *Raziskave, aktivnosti s področja voda in tujerodnih vrst v Triglavskem narodnem parku v letu 2019*, Bled, 4. 12. (soavtor: A. Šmuc).

Tina Berden

- *Evidence of the local production in Nauportus.* Predstavitve posterja na mednarodni okrogli mizi *Produzioni artigianali in area adriatica: manufatti, ateliers e attori (III sec. a.C. - V sec. d.C.)*, Bologna, Italija, 23. 5.

Dragan Božič

- *Depoji orožja starejše železne dobe v zaledju Caput Adriae.* Predavanje na srečanju *Gabrovčev dan 2019: Halštatske kulturne skupine na območju Slovenije. Notranjsko-kraška kulturna skupina / Hallstatt cultural groups in Slovenia. Notranjska-Kras cultural group*, Ljubljana, 17. 1. (soavtor dr. Mitja Guštin).
- *Ergänzungen zu den Hauptphasen der Chronologie der Skordisker und Neues zu den Ösenstiften mit quergekerbtem Schaft.* Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku *Kelti / The Celts / Die Kelten 2019. Doba laténska v srednji Európe*, Stará Lesná, Slovaška, 17. 5.

Nina Caf

- *Preliminarna analiza človeškega vpliva na spremembe holocenske vegetacije na območju jezera na Planini pri jezeru, Julijske Alpe.* Predavanje na strokovnem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 14. 5. (s soavtorji).
- *The Holocene vegetation dynamics and human influence on the Alpine environment in the Julian Alps, Slovenia.* Poster na konferenci *INQUA*, Dublin, Irska, 24.–31. 7. (s soavtorji).
- *What infos can we get from the analyses of the Late Neolithic dog (Canis familiaris) excrements.* Poster na konferenci *IWGP*, Lecce, Italija, 3.–8. 6. (s soavtorji).

Lucija Grahek

- *Nova odkritja v Beli krajini: zaklad pod Kučarjem.* Vabljeni predavanje v sklopu predavanj *Barje, ali te poznam?*, lg, 23. 1.
- *Kučar i Podzemelj sa okolicom, novija i starija arheološka izkopavanja.* Predavanje na posvetovanju *Špilja Vrtlovka kao kuljni prostor*, Kamanje, Hrvaška, 13. 9.
- *Od Olorisa do Orehove vasi: nekoliko misli o mlađem brončanom dobu u sjeveroistočnoj Sloveniji.* Predavanje na delavnici *Južna veza: rasprostranjenost fenomena kulture polja sa žarama - Baierdorf-Velatice horizon – revidirano / South Connection: Spreading of the Urnfield Phenomena Baierdorf-Velatices Horizon - Revised*, Zagreb, Hrvaška, 26. 11.

Jana Horvat

- *Arheološke sledi v slovenskem visokogorju.* Predavanje za Rotary klub Medvode, Medvode, 13. 5.
- *Pottery and other productions in the eastern hinterland of Caput Adriae.* Predavanje na simpoziju *Produzioni artigianali in area adriatica: manufatti, ateliers e attori (III sec. a.C. - V sec. d.C.)*, Bologna, Italija, 23. 5. (soavtorici: dr. Tina Žerjal, dr. Janka Istenič).
- *Konservatorski načrt za Panorama. Ovrednotenje arheoloških ostankov.* Predavanje v sklopu javne predstavitve konservatorskega načrta za arheološko najdišče na Panorami, Ptuj, 7. 6.

Elena Leghissa

- *Non-destructive analysis of Copper Age pottery from central Slovenia and north-eastern Italy by X-ray Computed Microtomography and Prompt Gamma Activation Analysis*. Poster na posvetovanju *TechnArt2019 - International Conference on the use of Analytical Techniques for Characterization of Artworks*, Brugge, Belgija, 7. 5. (s soavtorji).
- *Računalniška rentgenska mikrotomografija keramičnih posod: študijski primer s Tržaškega Krasa in Dežmanovih kolišč pri Igu*. Predavanje v okviru simpozija *3D dokumentiranje v arheologiji*, Ljubljana, 17. 10. (soavtor dr. Federico Bernardini).
- *Locally produced or imported? Late-Copper-Age decorated bowls from the Trieste Karst (north-eastern Italy) and Deschmann's pile-dwellings (central Slovenia) studied using non-destructive X-ray computed microtomography and Prompt gamma activation analysis*. Predavanje v okviru simpozija *Met Arh - 07th International scientific conference Methodology & Archaeometry*, Zagreb, Hrvaška, 3. 12. (s soavtorji).

Zvezdana Modrijan

- *Bronze lightings in the shape of Christogram from Vipota and the decline of the churches of Celeia*. Referat na *26th International IRCLAMA colloquium: Luminosa saecla / The iluminous centuries*, Poreč, Hrvaška, 31. 5. (soavtor dr. Slavko Ciglenečki).
- *The collapse of the Late Antique settlements in the southern part of Noricum Mediterraneum*. Referat na znanstvenem posvetu *Ringvorlesung: Aspekte der Spätantike im Ostalpenraum. Höhensiedlungen und ihre Befunde*, Gradec, Avstrija, 15. 6.

Primož Pavlin

- *Bronastodobni jezičastoročajni srpi v jugovzhodni Evropi*. Gostujoče predavanje, Oddelek za arheologijo in dediščino, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 20. 11. in na Oddeleku za arheologijo, Filozofske Fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 10. 12.
- *Bronastodobni srp iz Cajnarjev pri Cerknici*. Predavanje na strokovnem srečanju *Dan bronaste dobe 2019*, Ljubljana, 11. 12.

Andrej Pleterski

- *Prostor pomaga razumeti pripovedi*. Predavanje na mednarodni konferenci *Pripovedna kultura v prostoru*, Slovenska Bistrica, 11. 6.
- *Svečenik Bodeša*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Pogledi na duhovne svetove na Slovenskem*, Ljubljana, 14. 10.
- *Die Slawen im heutigen Slowenien und im östlichen Alpenraum*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem srečanju *Intorno al Mille. La cultura di Köttlach e gli Slavi in Friuli e nell'arco alpino orientale*, Società Friulana di Archeologia, Videm, Italija, 13. 12.

Anja Ragolič

- *Podoba jugovzhodnoalpskega sveta na podlagi izbranih antičnih pisnih virov*. Predavanje na strokovnem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 14. 5.
- *Römische Inschriften als Zeugnisse der Krise? Inschriften aus dem heutigen slowenischen Raum*. Vabljen predavanje na seminarju *Continuität in (una) crisi?, Casi-studio sulle province danubiane durante il III secolo*, Bologna, Italija, 16. 9.
- *Rimski napisni spomeniki in njihova sporočilnost*. Predavanje na *Festivalu antika* v okviru *Noči raziskovalcev*, Ljubljana, 27. 9.

Jernej Rihter

- *Staro leskovško pokopališče in korenine*. Predavanje na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, Krško, 15. 2.

Benjamin Štular

- *Topografski prispevek k poznavanju avstrijskih utrdb v občini Ribnica*. Predavanje na strokovnem srečanju *Arheologija v letu 2018: dediščina za javnost*, Ljubljana, 4. 4. (soavtorja dr. Edisa Lozić, izr. prof. dr. Manfred Lehner).
- *Publication of archaeological interpretation of airborne LiDAR data: a decade of experience and future development*. Predavanje na *12th IEMA Visiting Scholar Conference: Critical archaeology in the digital age*, Buffalo, ZDA, 9. 4.
- *Zbiva web application*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *CAA 2019: Check object integrity*, Krakov, Poljska, 24. 4.

Sneža Tecco Hvala

- *The Early Iron Age settlement at Most na Soči: the beginning of urbanisation in the south-eastern Alps*. Vabljen predavanje z naslovom na mednarodni znanstveni konferenci *Crossing the Alps: Early urbanism between northern Italy and Central Europe (900–400 BC)*, Milano, Italija, 30. 3.

Tjaša Tolar

- *Uporaba dreva (Cornus sp.) v času kolišč*. Predavanje na strokovnem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2019*, Ljubljana, 14. 5.
- *Ex Oriente seges: the arrival and establishment of broomcorn millet in Europe*. Predavanje na *18th Conference of the International Workgroup for Palaeoethnobotany - IWGP 2019*, Lecce, Italija, 3. 6. (s soavtorji).
- *What infos can we get from the analyses of the Late Neolithic dog (Canis familiaris) excrements?* Predavanje na *18th Conference of the International Workgroup for Palaeoethnobotany - IWGP 2019*, Lecce, Italija, 4. 6. (s soavtorji).

Borut Toškan

- *Vprežna živina in glodavski slepi potniki. Prevoz in živali v antičnem jugovzhodnoalpskem prostoru.* Predavanje na 10. Grošljevem simpoziju – *Vela dabant ventis: Potovanja in prevoz v antiki in latinskem srednjem veku*, Ljubljana, 6. 3.
- *O koliščarskih bobrih ... vendar ne o Jalnovih.* Predavanje v seriji predavanj *Barje, ali te poznam?*, lg, 17. 4.
- *Pastirica bizone pase ... vendar kje? Analiza stabilnih izotopov kot orodje za vpogled v ekološko nišo ledenodobnih kopitarjev z jugovzhodnoalpskega prostora.* Predavanje na strokovnem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2019*, Ljubljana, 14. 5. (soavtorici prof. dr. Nives Ogrinc, dr. Doris Potočnik).

Matija Turk

- *Lo strumento musicale Neanderthal della grotta di Divje babe (Slovenia).* Predavanje v okviru *Eventi al Museo Vittorino Cazzetta*, Selva di Cadore, Italija, 20. 7. (soavtor Giuliano Bastiani).
- *Experimental research on the Neanderthal musical instrument from Divje babe I Cave.* Predavanje na 11th *Experimental Archaeology Conference EAC11*, Trento, Italija, 3. 5. (soavtor Giuliano Bastiani).

Anton Velušček

- *Odkritje s kolišča Črešnja pri Bistri.* Vabljeni predavanje v okviru cikla *Barje, ali te poznam?*, lg, 27. 3.
- *Človek in Ljubljansko barje v preteklosti.* Vabljeni predavanje v okviru izobraževalnega seminarja za profesorje biologije in naravoslovja *Vodni ekosistemi skozi evolucijsko zgodovino in stanje danes*, Ljubljana, 6. 4.
- *Bela krajina u kasnom neolitiku i eneolitiku.* Vabljeni predavanje na posvetovanju *Špilja Vrlovka kao kulturni prostor*, Kamanje, Hrvaška, 13. 9.

Lars Zver

- *Arheogenetika in njena uporaba na primeru rodu Bison.* Predstavitev na strokovnem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 14. 5.
- *Arheogenetika starodavnih bizonov in železnodobnega goveda v Sloveniji.* Predstavitev plakata na doktorskem dnevu *Bi(o)znanosti*, Ljubljana, 16. 5.
- *Uvod v arheogenetiko.* Predavanje študentom 3. letnika pri predmetu *Arheologija okolja*, Ljubljana, 29. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tina Berden

- Klosterfrauenbichl, Avstrija, 23. 7.: ogled arheoloških izkopavanj.
- Institut za arheologiju u Zagrebu, Hrvaška, 11. 11.: udeležba na okrogli mizi *Ceste i rijeke, lonci i lončari u Panoniji. Interakcija, analogije i različitosti*.

Lucija Grahek

- Hatelji, Dabarsko polje, Bileća, Bosna in Hercegovina, Republika Srbska, 16. 6.–21. 7.: vodenje arheoloških izkopavanj na Hatelji – gomila I; topografski obhodi prazgodovinskih in srednjeveških najdišč na območju Dabarskega polja in Bileće (vse v okviru projekta *SOLMUS*).

Anja Ragolič

- EEHAR, Rim, Italija, 13.–15. 3.: mednarodno strokovno srečanje in zaključna predstavitev doseženih ciljev v okviru projekta *AELAW* z naslovom *Lingue e scritte paleoeuropee: sfide e prospettive degli studi*.
- Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 27. 5.–1. 6.: 3. delavnica v okviru vzpostavitve nove epigrafske platforme *Epigraphy.info*.

Marjeta Šašel Kos

- Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija, 28.–29. 3.: udeležba na kolokviju *Beschützende Mutter, fruchtbares Weib? Die Polyvalenz von Muttergottheiten* in moderiranju enega sklopa predavanj.

Benjamin Štular

- Dunaj, Avstrija, 19.–26. 5., 9.–13. 12.: raziskovalno delo s partnerji projekta *Razvijanje raziskav trajnostne rabe kulturne dediščine v gorskih predelih. Konsolidacija podatkovnih zbirk o arheologiji v jugovzhodnoalpski regiji*.

Lars Zver

- CC-IN2P3 Computing Center, Lyon, Francija, 28. 2.–1. 3.: udeležba na delavnici *HPC-HTC for metabarcoding*.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Arheologija okolja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jana Horvat

- *Rimska mesta med Jadranom in Donavo. Romanizacija*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Benjamin Štular

- *Prostorska arheologija – arheologija v prostoru. Metode in prakse raziskovanja prostora v arheologiji*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *AR1 Arheologija mlajših obdobj*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija* na Oddelku za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Toškan

- *Arheologija okolja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Paleoekologija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Varstvo narave*, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, Koper.

Anton Velušček

- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Maja Andrič

- Nina Caf (mlada raziskovalka), doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jana Horvat

- Iris Bekljanov Zidanšek, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tina Berden, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tadeja Mulh, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marija Ogrin, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Andrej Pleterski

- Jernej Rihter (mladi raziskovalec), doktorski študij, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos

- Zala Rott, doktorski študij (somentorica), Oddelek za klasično filologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Benjamin Štular

- Jernej Rihter (mladi raziskovalec), doktorski študij, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Andrej Magdič, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tjaša Tolar

- Petra Planinc, dodiplomski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Toškan

- Lars Zver (mladi raziskovalec), doktorski študij, interdisciplinarni doktorski študijski program *Bioznanost – smer Biologija*, Biotehniška fakulteta, Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za strojništvo, Fakulteta za računalništvo in informatiko in Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Arheološki raziskovalni konzorcij za Ljubljano

Priznanje Slovenskega arheološkega društva za leto 2019 za enkratni izjemni dosežek v letu 2018 na področju arheologije.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNA NASLOVA INŠTITUTA

---

http://iza.zrc-sazu.si/si/naslov_iza.html

<http://iza2.zrc-sazu.si/#v>

SUMMARY

Our research activities include studies associated with the research programme and individual research projects of the Institute of Archaeology. The *Archaeological research* programme is focused on basic research and aims to investigate the development of people and society in southeastern Alpine region, from the oldest archaeological time periods on. Building on the development of new knowledge, it includes very wide spectrum of various activities including introduction and verification of new research methods, construction of databases and information technology systems, and new discoveries, which will help us to better understand archaeological settlement pattern, economy, social processes and general way of life of people living in southeastern Alpine region from prehistory to early Middle Ages.

In 2019 our researchers worked on several projects, among others *ARIADNE plus - Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe plus; Social landscapes as multicultural spaces: stečci in Bosnia and Herzegovina, SOLMUS; ARKWORK – Archaeological practices and knowledge work in the digital environment* and *AELAW – Ancient European languages and writings*.

The institute has a large library (ca. 61,000 items) and the following (digital and on paper) databases: ARKAS (Archaeological cadastre of Slovenia), LIBERA (Digitalised database of the literature concerning early Middle Ages), ZBIVA (Early Medieval archaeological database for eastern Alps and hinterland).

The Institute publishes annual journal *Arheološki vestnik* (70, 2019) as well as two monograph series: *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* (OIAS) and *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* (E-MIAS). In 2019 one book was published. The complete bibliography of researchers of the Institute of Archaeology is available in the COBISS online bibliographic system.

The Institute of Archaeology has a widespread international cooperation with numerous European research institutions. Our researchers take part in undergraduate and postgraduate teaching programmes at the University of Ljubljana, the Postgraduate school ZRC SAZU and the University of Nova Gorica.